

HOTĂRÂREA CURȚII
DIN 25 IUNIE 1970¹

Guvernul Republicii Franceze
împotriva Comisiei Comunităților Europene

Cauza 47/69

În cauza 47/69

GUVERNUL REPUBLICII FRANCEZE, reprezentat de Excelența sa Renaud Sivan, ambasador extraordinar și plenipotențiar cu domiciliul ales la sediul Ambasadei Franței din Luxemburg,

reclamant,

împotriva

COMISIEI COMUNITĂȚILOR EUROPENE, reprezentată de către consilierul juridic al acesteia, Joseph Griesmar, cu domiciliul ales în Luxemburg, la Émile Reuter, consilier juridic al Comisiei, 4, boulevard Royal,

pârâtă,

având ca obiect anularea Deciziei Comisiei din 18 iulie 1968 privind regimul ajutoarelor franceze pentru sectorul textil,

CURTEA,

constituită din R. Lecourt, președinte, R. Monaco (raportor) și P. Pescatore, președinți de cameră, A.M. Donner, A. Trabucchi, W. Strauß și J. Mertens de Wilmars, judecători, K. Roemer, avocat general, A. Van Houtte, grefier,

pronunță prezenta

HOTĂRÂRE

- 1 Întrucât prin acțiunea introdusă la 26 septembrie 1969, Guvernul Republicii Franceze a solicitat anularea Deciziei Comisiei din 18 iulie 1968 care are ca obiect, în principal, eliminarea ajutorului național acordat în Franța industriei textile și, în subsidiar, încuviințarea ajutorului respectiv sub rezerva modificării taxei parafiscale alocate finanțării acestuia;

Cu privire la primul motiv

- 2 Întrucât guvernul francez susține, în primul rând, că decizia atacată este lipsită de temei legal și îmbracă forma unui abuz de putere prin faptul că articolul 93 alineatul (2) din tratat, care permite exclusiv Comisiei să hotărască eliminarea sau modificarea unui ajutor recunoscut ca nefiind compatibil cu piața comună, nu poate servi ca fundament pentru o decizie având ca obiect modificarea bazei de calcul a taxei destinate finanțării acestui

¹ Limba de procedură: franceza.

ajutor;

- 3 Întrucât, în conformitate cu articolul 93 alineatul (2) din tratat, în cazul în care Comisia constată că „ajutorul acordat de un stat sau prin intermediul resurselor de stat nu este compatibil cu piața comună în conformitate cu articolul 92 sau că acest ajutor este utilizat în mod abuziv, aceasta hotărăște eliminarea sau modificarea ajutorului de către statul în cauză în termenul stabilit de Comisie”;
- 4 Întrucât această dispoziție, care ia astfel în considerare legătura care poate exista între ajutorul practicat de un stat membru și modalitatea sa de finanțare, prin intermediul resurselor acestui stat, nu permite în consecință Comisiei să separe ajutorul propriu-zis de modalitatea sa de finanțare și să o ignore pe aceasta din urmă în cazul în care, în asociere cu ajutorul propriu-zis, consideră că ansamblul nu este compatibil cu piața comună;
- 5 Întrucât, în conformitate cu articolul 92 alineatul (1), „sunt incompatibile cu piața comună ajutoarele acordate de state sau prin intermediul resurselor de stat, sub orice formă, care denaturează sau amenință să denatureze concurența prin favorizarea anumitor întreprinderi sau sectoare de producție, în măsura în care acestea afectează schimburile comerciale între statele membre”;
- 6 Întrucât, cu toate acestea, în temeiul articolului 92 alineatul (3) litera (c), „pot fi considerate ca fiind compatibile cu piața comună [...] ajutoarele destinate să favorizeze dezvoltarea anumitor activități sau a anumitor regiuni economice, atunci când acestea nu modifică condițiile schimburilor comerciale într-o măsură care contravine interesului comun”;
- 7 Întrucât, pentru a putea aprecia dacă un ajutor „afectează schimburile comerciale între statele membre”, „denaturează sau amenință să denatureze concurența prin favorizarea anumitor întreprinderi sau sectoare de producție” și „modifică condițiile schimburilor comerciale într-o măsură care contravine interesului comun”, este necesar să fie luate în considerare toate elementele de drept sau de fapt care compun respectivul ajutor, în special în cazul în care nu există un dezechilibru între, pe de o parte, taxele impuse întreprinderilor sau sectoarelor de producție în cauză și, pe de altă parte, beneficiile care rezultă din atribuirea ajutorului în discuție;
- 8 Întrucât analizarea unui ajutor nu poate fi, în consecință, separată de efectele modalității sale de finanțare;
- 9 Întrucât Comisia are, în consecință, competența de a hotărî dacă Republica Franceză trebuie să elimine sau să modifice ansamblul ajutorului în litigiu;

Cu privire la al doilea motiv

- 10 Întrucât guvernul francez susține că dispozițiile articolelor 12 și 95, singurele care pot fi aplicate în prezenta cauză, nu pot duce la cenzurarea taxei în litigiu, deoarece aceasta se aplică în aceeași măsură produselor naționale și produselor importate și nu are efecte echivalente unor drepturi vamale;
- 11 Întrucât acest argument reafirmă că, din moment ce un ajutor este finanțat prin impozitare internă, această modalitate de finanțare nu poate fi analizată decât din punctul de vedere al compatibilității ei cu articolul 95, excluzând cerințele de la articolele 92 și 93;

- 12 Întrucât, cu toate acestea, aceste două tipuri de dispoziții urmăresc obiective diferite;
- 13 Întrucât împrejurarea că o măsură națională îndeplinește cerințele de la articolul 95 nu implică și faptul că aceasta este legitimă în raport cu alte dispoziții, precum cele ale articolelor 92 și 93;
- 14 Întrucât, atunci când un ajutor este finanțat printr-o impozitare care afectează anumite întreprinderi sau anumite sectoare de producție, Comisia are obligația de a analiza nu numai dacă modalitatea sa de finanțare este conformă cu articolul 95 din tratat, ci și dacă, împreună cu ajutorul pe care îl finanțează, este compatibilă cu cerințele de la articolele 92 și 93;
- 15 Întrucât guvernul francez susține, de asemenea, că prin recunoașterea necesității unui ajutor pentru industria textilă franceză, Comisia nu îl putea refuza fără să se contrazică, nici să impună modificarea modalității sale de finanțare atunci când, pe de o parte, acesta nu denaturează schimburile comerciale într-o măsură care contravine interesului comun și când, pe de altă parte, s-ar putea obține același rezultat dacă ajutorul în litigiu, în loc să fie întreținut printr-o taxă alocată, ar fi fost întreținut printr-un mijloc bugetar finanțat prin taxa pe valoare adăugată;
- 16 Întrucât este posibil ca un ajutor propriu-zis, deși nu în conformitate cu norma comunitară, să nu modifice substanțial schimburile comerciale între state și să fie, astfel, recunoscut ca admisibil, însă efectul său perturbator să fie amplificat de o modalitate de finanțare care ar face ansamblul incompatibil cu piața unică și cu interesul comun;
- 17 Întrucât aprecierea Comisiei trebuie, prin urmare, să țină seama de toate elementele directe și indirecte care caracterizează măsura în litigiu și anume nu numai de ajutorul propriu-zis acordat activităților naționale favorizate, ci și de ajutorul indirect pe care îl pot constitui atât modalitatea de finanțare, cât și legătura strânsă care face ca valoarea ajutorului să depindă de venitul din taxă;
- 18 Întrucât în cazul în care s-ar generaliza un astfel de regim, care integrează unui ajutor venitul dintr-o taxă alocată, efectul ar fi de a deschide o breșă în cadrul articolului 92 din tratat și de a aduce atingere posibilităților Comisiei de control permanent;
- 19 Întrucât acesta conduce, în fapt, la un regim de ajutoare permanente a căror valoare este imprevizibilă și greu de controlat;
- 20 Întrucât prin creșterea automată a importanței ajutorului național raportată la creșterea randamentului taxei și, în special, a randamentului acesteia asupra produselor concurențe importate, modalitatea de finanțare în litigiu are un efect protector care îl depășește pe cel al ajutorului propriu-zis;
- 21 Întrucât, în special, cu cât întreprinderile Comunității, printr-un efort de comercializare și de reducere a costurilor, ajung să își sporească vânzările într-un stat membru, cu atât sistemul taxei alocate le obligă să contribuie la un ajutor destinat, în esență, celor ale propriilor concurenți care nu au depus același efort;
- 22 Întrucât Comisia a putut, astfel, să considere că, faptul că întreprinderile străine pot avea acces la activitățile de cercetare efectuate în Franța nu este de natură să anihileze, pentru piața comună, efectele negative ale unui ajutor integrat unei taxe alocate;

- 23 Întrucât aceasta a hotărât, în mod valabil, că acest ajutor, indiferent de valoarea taxei alocate, are drept efect, ca urmare a modalității sale de finanțare, modificarea schimburilor comerciale într-o măsură care contravine interesului comun, în sensul articolului 92 alineatul (3) litera (c);
- 24 Întrucât din aceste elemente rezultă că, analizând ansamblul ajutorului acordat de Republica Franceză prin intermediul resurselor de stat, Comisia are dreptul de a considera că acest ajutor contravine „interesului comun” și de a solicita guvernului francez să îl elimine, recunoscând totodată atât utilitatea ajutorului propriu-zis, cât și conformitatea acestuia cu „interesul comun” în cazul în care modalitatea sa de finanțare ar putea fi reglementată;
- 25 Întrucât, în consecință, acțiunea trebuie respinsă;
- 26 Întrucât în conformitate cu articolul 69 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, partea care cade în pretenții este obligată la plata cheltuielilor de judecată;
- 27 Întrucât reclamantul a căzut în pretenții;
- 28 Întrucât acesta trebuie, prin urmare, obligat la plata cheltuielilor de judecată.

Pentru aceste motive,

având în vedere actele de procedură;

după ascultarea raportului judecătorului raportor;

după ascultarea susținerilor orale ale părților;

după ascultarea concluziilor avocatului general;

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Economice Europene, în special articolele 2, 3, 7, 12, 85, 92, 93, 95 și 173;

având în vedere Protocolul privind Statutul Curții de Justiție a Comunităților Europene;

având în vedere Regulamentul de procedură al Curții de Justiție a Comunităților Europene,

CURTEA,

respingând orice alte concluzii, mai ample sau contrare, hotărăște:

1) Respinge acțiunea;

2) Obligă reclamantul la plata cheltuielilor de judecată.

Pronunțată în ședință publică la Luxemburg, 25 iunie 1970.

Lecourt
Donner

Trabucchi

Monaco
Strauß

Pescatore
Mertens de Wilmars

Pronunțată în ședință publică la Luxemburg, 25 iunie 1970.

Grefier
A. Van Houtte

Președinte
R. Lecourt